

Jeg mener navnlig, at en Canal vilde kunne gjøre samme Nytte, at den vilde kunne bringe Efterretninger fra det ene Steb til det andet, og at der i saa Henseende ikke behøvedes en fast Station. Dette er imidlertid kun en Hensigt, som jeg gjør.

Da Ingen yderligere ønskede at høre sig, fattes

Lovforslaget (see Tillæg A.), efterat være oplæst, under Afstemning og

vedtoges eenstemmig med 64 Stemmer.

Lovforslaget bliver nu at tilstille Conseilspræsidenten.

Man gik derpaa til den næste Sag paa Dagsordenen: Forespørgsel af Folketingsmanden for Holbæk Amts 4de Valgkreds til Indenrigsministeren. (Forespørgslen findes i Tidenden Sp. 1876).

Formanden: Den høitærede Indenrigsminister er ikke tilstede, da han maa være nærværende ved Forhandlingerne i Landstinget, men han har underrettet mig om, at den høitærede Justitsminister paa hans Vegne vil give Svar paa Forespørgselen.

Krabbe: Det er et Andragende fra et større Antal Gaardmænd paa Samsø, som har foranlediget mig til at stille denne Forespørgsel til den høitærede Indenrigsminister, om han agter at foretage Skridt for at fremme Ordningen af Eiendomsforholdene paa Samsø. Jeg er mig vel bevidst, at Noget af det, som denne Forespørgsel berører, formelt nærmest angaaer Justitsministeren, og det er mig derfor hjært, at den høitærede Justitsminister netop er her tilstede. — Den Samsøiske Sag er Thinget en gammel Bekjendt. Det har jo været forsøgt flere Gange ad Lovgivningens Vej at ordne den nuværende høist utilfredsstillende Tilstand af Eiendomsforholdene paa Samsø. Der blev den 19de October 1861 her i Thinget af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) indbragt et Lovforslag „om Superficial-Vønder-

godsets Afhændelse til Arvefæste“, der nærmest havde Hensyn til Samsø, endstjøndt Udtrykket „Superficial-Vøndergods“, som Forslagsstilleren selv bemærkede, ikke ganske betegnede Forholdet paa Samsø, hvor Bonden har fuldstændig Eiendomsret, ikke alene over Bygningerne, men ogsaa over disses Grund samt Havetostten. Forslaget gik ud paa, at det nævnte Vøndergods skulde, naar Brugeren forlangte det, afhændes til Arvefæste med Ret til at sælge, udstykke og pantsætte, med en Rjølbesum, fastsat efter Hensyn til de særlige Forhold, og mod at Afgifterne af Jorden forandrede til en uforanderlig Afgift i Byg, der, forsaavidt Afgifterne ikke alt beløb sig til 4 Tønder Byg pr. Tønde Hartkorn, kunde forhøies til dette Beløb. Det Udvalg, som blev nedsat angaaende Forslaget, meente, at Forholdet væsentligt maatte betragtes som et Sameie-Forhold, og drog deraf den Slutning, at Bonden ikke skulde være eneberettiget til at forlange Afløsning, men at Forholdet burde kunne afløses efter Forlangende af enhver af Parterne, nemlig enten af Bonden som Eier af Bygningerne med Grund og Have, eller af Lehnbesidderen som formeentlig Eier af Markjorderne. Paa Grundlag af denne Betragtning udarbejdede Udvalget et nyt Forslag, der imidlertid ikke kom til anden Behandling, da Rigsdagens Samling kort derefter sluttedes. — I næste Rigsdagsamling, den 20de October 1862, indbragte det samme ærede Medlem, som havde indbragt det tidligere Forslag, paany et Lovforslag om samme Gjenstand; det var, paa nogle mindre Afvigelser nær, overeensstemmende med det af Udvalget udarbejdede Udlaft. Heller ikke dette Forslag blev til Lov; ved første Behandling tog Forslagsstilleren det tilbage, navnlig af Hensyn til de frivillige Salgstilbud fra Lehnbesidderens Side, som bleve anmeldte af den daværende Indenrigsminister. — Den næste Gang, Sagen kom frem paa Rigsdagen, var det i en noget forskjellig Form, nemlig ikke som Spørgsmaal om en almindelig Afløsning af Forholdet mellem Bonden og Lehnbesidderen paa Samsø, men som Spørgsmaal om, hvorvidt den saakaldte Fæsteforbedringslov af 19de Februar 1861 var anvendelig paa de samsøiske Forhold. Spørgsmaalet blev fremsat i Folkethinget af det ærede Medlem for Svendborg